

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Alerguș Constantin,

judcători - Timofti Vladimir și Moraru Petru,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile și de către avocatul Gladun Viorica în numele inculpatei Bîrcă Natalia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Ialoveni din 27 martie 2015 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-le pe

Bîrcă Natalia Vasile, născută la 19 mai 1976, originară din s. Costești, r. Ialoveni, domiciliată în or. Teleneshti, str. Ovideo 29/1;

Rusu Zinovia Ivan, născută la 07 octombrie 1969, originară și domiciliată în r-l Ialoveni, s. Costești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.04.2012 - 11.12.2012 (prima instanță);
2. 16.01.2013 - 05.02.2013 (instanța de apel);
3. 13.03.2013 - 27.03.2015 (prima instanță);
4. 22.04.2015 - 28.01.2016 (instanța de apel);
5. 15.04.2016 - 08.06.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Ialoveni din 27 martie 2015, Bîrcă Natalia a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa penală sub formă de 9 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și a exercita o anumită activitate în sistemul financiar-bancar pe un termen de 5 ani.

Au fost admise acțiunile civile și s-a încasat de la Bîrcă Natalia în beneficiul cet. Levinte Lidia suma de 20000 euro, în beneficiul lui Grigorița Grigore 50000 dolari SUA și 6650 euro, și în beneficiul lui Bivol Victor 18000 euro, iar acțiunile civile înaintate de Marandici Gheorghe, Bivol Maria și Bivol Nicolae au fost lăsate fără examinare.

Rusu Zinovia, învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal a fost achitată conform prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței, instanța de fond a constatat că, inculpata Bîrcă Natalia, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, la 18 octombrie 2007, prin încheierea unui contract de împrumut la notar, a dobîndit sub pretextul de împrumut de la Marandici Gheorghe, suma de 28 000 Euro, cu echivalentul unui euro de 16,20 lei, care pînă la moment nu a restituit banii și se eschivează de la restituirea banilor, prin ce a cauzat lui Marandici Gheorghe o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 450 800 lei.

Tot, Bîrcă Natalia, în perioada de la 01.05.2008 pînă la 20.05.2008, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în baza unei recipise, a dobîndit sub pretextul de împrumut de la cet. Levinte Lidia, suma de 20 000 Euro, cu echivalentul unui euro de 16,15 lei, care pînă la moment nu a restituit banii și se eschivează de la restituirea acesteia, prin ce a cauzat cet. Levinte Lidia o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 320 000 lei.

Tot ea, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari, la 18.02.2008, în baza unei recipise, știind cu certitudine că nu va restitui banii, a dobîndit sub pretextul de împrumut de la Grigorița Grigore suma de 50000 dolari SUA, cu echivalentul unui dolar SUA 11, 49 lei și suma de 6650 Euro, cu echivalentul unui euro de 16,39 lei, care pînă la moment nu a restituit banii și se eschivează de la restituirea lor, prin ce a cauzat lui Grigorița Grigore o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 683 629 lei.

Tot, Bîrcă Natalia, prelungind acțiunile infracționale, la 01.03.2008, avînd același scop de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, prin încheierea unui contract de împrumut, a dobîndit sub pretextul de împrumut de la cet. Bivol Victor, suma de 18 000 Euro, cu echivalentul unui euro de 16.39 lei, care pînă la moment nu a restituit banii și se eschivează de la restituirea lor, prin ce a cauzat lui Bivol Victor o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 295198 lei.

Astfel, instanța de fond a conchis că inculpata Bîrcă Natalia prin escrocherie a sustras averea altor persoane în sumă totală de 978827 lei, adică în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatei Bîrcă Natalia pe aceste episoade au fost încadrate de către instanța de fond în baza dispozițiilor art. 190 alin. (5) Cod penal - escrocherie, *adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

Prin rechizitoriu inculpatele Bîrcă Natalia și Rusu Zinovia au fost învinuite în aceea că la 18.10.2007, Bîrcă Natalia deținînd funcția de președinte al Consiliului Asociației de Economii și împrumut al cetățenilor „Leufin” împreună și prin înțelegere prealabilă cu Rusu Zinovia, care deținînd funcția de director executiv al Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor „Leufin”, cu sediul în r. Ialoveni, s. Costești, urmînd scopul de a primi un credit în sumă de 20 000 lei de la banca IMOMF „Microinvest” SRL, prin înșelăciune și abuz de încredere i-au dus în eroare pe cet. Bivol Nicolae și Bivol Maria,

care la 28.01.2008, au pus semnătura în contractul de împrumut nr.76 la rugămintea cet. Bîrcă Natalia, în baza cărui fapt Bîrcă Natalia și Rusu Zinovia au primit de la banca IMOMF „Microinvest” SRL, suma de 20 000 lei, prin ce a cauzat părților vătămate o daună materială considerabilă în valoare de 29 949 lei, inclusiv dobînda băncii.

Prima instanță a ajuns la concluzia că pe învinuirea în acest episod, față de inculpata Rusu Zinovia, în baza art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, și inculpata Bîrcă Natalia, urmează a fi pronunțată o sentință de achitare conform prevederilor art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece faptele inculpatelor nu întrunesc elementele infracțiunii.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către :

3.1. - procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Vasilenco Angela, prin care a solicitat casarea sentinței privind achitarea inculpatei Rusu Zinovia, și achitarea parțială a inculpatei Bîrcă Natalia din motivul ilegalității ei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Rusu Zinovia să fie condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, adică escrocheria, dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvîrșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și a-i stabili o pedeapsă în conformitate cu articolul dat de 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar pentru femei de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în sistemul financiar-bancar pe un termen de 3 ani, și Bîrcă Natalia să fie condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, adică escrocheria, dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari - infracțiunea prevăzută de prevederile art.190 alin. (5) Cod penal, cu stabilirea pedepsei în conformitate cu articolul dat de 10 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar pentru femei de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în sistemul financiar-bancar pe un termen de 5 ani.

De asemenea, a solicitat admiterea acțiunii civile înaintate de partea Bivol Maria cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 30 mii lei și încasarea în mod solidar de la inculpate, iar acțiunea civilă înaintată de Bivol Nicolae în instanța de judecată în valoare de 70 mii lei să fie admisă în principiu.

3.2. - inculpata Bîrcă Natalia, prin care a solicitat casarea hotărîrii atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare în baza art. 390 alin. (1) pct. 1), 3) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului declarat, a indicat că fiind cercetată și audiată în ședința de judecată, nu și-a recunoscut vina, deoarece se consideră nevinovată și nu a avut intenția de a deposeda pe cineva de bani, de a dobîndi ilicit careva bunuri sau bani ale pretinselor părți vătămate.

Din motiv că era la început de drum cu activitatea nou deschisă, nu dispunea de surse bănești, astfel a fost nevoită la 18.10.2007 să încheie un contract de împrumut cu cetățeanul Marandici Gheorghe, în urma tranzacției avute, a primit suma de 28000 euro, pe care a și început să o restituie prin intermediul executorului judecătoresc.

În luna mai 2008 de asemenea a luat un împrumut în baza unei recipise în suma de 20000 euro de la Levinte Vasile. Alte sume de bani a recepționat la 18.02.2008, în baza unei recipise de la cetățeanul Grigorița Grigore și anume suma de 27000 dolari și 6650 euro, ulterior a fost obligată de către Grigorița Grigore să semneze o altă recipisă, deja cu tot cu dobânda inclusă și astfel suma s-a ridicat la 50000 dolari - bani pe care nu i-a luat de la Grigorița Grigore, însă acesta a obținut de la ea semnătură pe recipisă. Ulterior, o parte din acești bani i-a achitat creditorului Grigorița, iar la 01.03.2008 a încheiat un contract de împrumut cu Bivol Victor, de la care a primit suma de 18000 euro. La fel, a restituit o parte din datorie și lui Bivol Victor.

Absolut toate sumele de bani menționate urma să le achite cu dobândă într-un termen restrâns, însă din motiv că a eșuat afacerea pe care tocmai o pornise, nu a avut posibilitate financiară să restituie sumele de bani creditorilor următori. Nu a avut niciodată intenția să înșele sau să abuzeze de încrederea părților vătămate, întodeauna a avut intenția să restituie sumele împrumutate, dar nu a avut posibilitatea doar din cauza faptului că nu i-a reușit afacerea.

De asemenea, apelanta a invocat că toți creditorii au fost impuși de către organul de urmărire penală să dea declarații împotriva sa doar pentru faptul că li s-a promis că dacă vor da asemenea declarații, atunci instanța de judecată le va admite pretențiile civile.

Un alt motiv pentru a casa sentința primei instanțe în totalitate a fost și faptul că instanța de fond nu a ținut cont și de elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute la art. 190 Cod penal și anume, prin înșelăciune urmează a fi înțeleasă dezinformarea conștientă a victimei care constă în prezentarea vădit falsă a realității.

Apelanta a subliniat că fiind audiată la toate etapele de examinare a cauzei, a făcut aceleași declarații concludente, lipsind oricare divergențe care ar lăsa loc pentru diferite interpretări. Instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, dar a apreciat incorect probele administrate, care de fapt nu dau temei la o stabilire sigură a vinovăției sale în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Bîrcă Natalia a considerat că instanța de fond a emis o hotărîre ilegală, nemotivată, care a apreciat incorect probele și a ajuns la o soluție greșită referitor la vinovăția sa în cele incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016, apelul declarat de inculpata Bîrcă Natalia a fost respins ca fiind nefondat.

Apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Vasilenko Angela, a fost admis parțial, casată parțial sentința în partea excluderii din învinuirea inculpatei Bîrcă Natalia episodului comiterii escrocheriei în privința părților vătămate Bivol Nicolae și Bivol Maria, și pronunțată în această parte o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

Bîrcă Natalia Vasile a fost recunoscută vinovată în comiterea episodului escrocheriei din 18.10.2007 în privința părților vătămate Bivol Nicolae și Bivol Maria.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a constatat că prin probele pertinente, concludente, utile și veridice nominalizate s-a dovedit cu certitudine că inculpata Bîrcă Natalia, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, la 18.10.2007, prin încheierea unui contract de împrumut la notar, a dobîndit sub pretextul de împrumut de la Marandici Gheorghe, suma de 28 000 Euro, cu echivalentul unui euro de 16,20 lei, care pînă la moment nu a restituit banii și se eschivează de la restituirea acesteia, prin ce a cauzat lui Marandici Gheorghe o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 450 800 lei.

Tot, Bîrcă Natalia, la 18.10.2007, deținînd funcția de președinte al Consiliului Asociației de Economii și împrumut al cetățenilor „Leufin”, cu sediul în r. Ialoveni, s. Costești, urmînd scopul de a primi un credit în sumă de 20 000 lei de la banca IMOMF „Microinvest” SRL, prin înșelăciune și abuz de încredere i-a dus în eroare pe cet. Bivol Nicolae și Bivol Maria, care la 28.01.2008 au pus semnătura în contractul de împrumut nr. 76 la rugămintea lui Bîrcă Natalia, în baza cărui fapt Bîrcă Natalia a primit de la banca IMOMF „Microinvest” SRL, suma de 20 000 lei, prin ce a cauzat părților vătămate o daună materială considerabilă în valoare 29 949 lei, inclusiv dobînda băncii.

Tot, Bîrcă Natalia, în perioada de la 01.05.2008 pînă la 20.05.2008, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în baza unei recipise, a dobîndit sub pretextul de împrumut de la cet. Levinte Lidia, suma de 20 000 Euro, cu echivalentul unui euro de 16,15 lei, care pînă la moment nu a restituit banii și se eschivează de la restituirea acesteia, prin ce a cauzat cet. Levinte Lidia o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 320 000 lei.

Tot ea, Bîrcă Natalia, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari, la 18.02.2008, în baza unei recipise, știind cu certitudine că nu va restitui banii, a dobîndit sub pretextul de împrumut de la Grigorița Grigore suma de 50000 dolari SUA, cu echivalentul unui dolar SUA 11, 49 lei și suma de 6650 Euro, cu echivalentul unui euro de 16,39 lei, care pînă la moment nu a restituit banii și se eschivează de la restituirea acesteia, prin ce a cauzat lui Grigorița Grigore o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 683 629 lei.

Tot ea, prelungind acțiunile infracționale, la 01.03.2008, avînd același scop de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, prin încheierea unui contract de împrumut, a dobîndit sub pretextul de împrumut de la cet. Bivol Victor, suma de 18 000 Euro, cu echivalentul unui euro de 16.39 lei, care pînă la moment nu a restituit banii și se eschivează de la restituirea acesteia, prin ce a cauzat lui Bivol Victor o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 295 198 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpata Bîrcă Natalia prin escrocherie a dobîndit ilicit, prin înșelăciune bunuri ale altor persoane în sumă totală de 1779576 (un milion șapte sute șaptezeci și nouă mii cinci sute șaptezeci și șase) lei, adică în proporții deosebit de mari.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, prima instanță a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrînd just acțiunile inculpatei Bîrcă Natalia în baza dispozițiilor art. 190 alin.

(5) Cod penal - escrocherie, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*, și a ajuns la soluția justă privind achitarea inculpatei Rusu Zinovia de sub învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, deoarece fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii de escrocherie, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Totodată, instanța de apel a constatat că prima instanță în mod neîntemeiat a exclus din învinuirea inculpatei Bîrcă Natalia episodul din 18.10.2007 privind comiterea escrocheriei în privința părților vătămate Bivol Nicolae și Bivol Maria, dat fiind faptul că vinovăția acesteia în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și pe episodul respectiv a fost demonstrată pe deplin.

Instanța de apel a constatat că prima instanță în partea descriptivă a sentinței (f.d. 205, vol. III) a ajuns la concluzia că învinuirea adusă cet. Bîrcă Natalia pe episodul din 28.01.2008 comiterea escrocheriei în privința cet. Bivol Maria și Bivol Nicolae nu s-a confirmat și pe acest episod de învinuire a cet. Bîrcă Natalia a pronunțat o sentință de achitare în baza art. 390 al. (1) pct. (3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, însă în dispozitivul sentinței nu s-a dispus achitarea cet. Bîrcă Natalia în comiterea escrocheriei din 28.01.2008 în privința părților vătămate Bivol Maria și Bivol Nicolae. Astfel, instanța de apel a considerat că partea descriptivă a sentinței contravine dispozitivului sentinței fiind încălcate prevederile art. 384, 385, 394, 396 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetînd sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, dîndu-le apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblu lor coroborează între ele și confirmă cu certitudine vinovăția inculpatei Bîrcă Natalia în comiterea infracțiunii escrocheriei în proporții deosebit de mari pe toate episoadele incriminate prin rechizitoriu și infirmă vinovăția cet. Rusu Zinovia în comiterea infracțiunii de escrocherie, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*, inclusiv și pe episodul din 28.01.2008 comiterea escrocheriei în privința lui Bivol Maria și Bivol Nicolae.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatei Bîrcă Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și nevinovăția inculpatei Rusu Zinovia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pe episodul învinuirii cu părțile vătămate Bivol Maria și Bivol Nicolae.

Instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetînd sub toate aspectele probele prezentate de către partea acuzării și partea apărării, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblu lor au confirmat că în acțiunile inculpatei Rusu Zinovia nu sunt întrunite elementele infracțiunii de escrocherie cu cauzarea de daune în proporții considerabile, însă a ajuns la concluzia că vinovăția cet.

Bîrcă Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal este demonstrată indubitabil prin ansamblul de probe veridice, pertinente, utile și concludente, apreciate din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de apel a apreciat critic poziția instanței de fond conform căreia din învinuirea adusă cet. Bîrcă Natalia a fost exclus episodul de învinuire în privința părții vătămate Bivol Maria.

Necătînd la faptul că, inculpata Bîrcă Natalia vina nu a recunoscut-o, instanța de apel a menționat că vinovăția acesteia pe deplin a fost dovedită, prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Marandici Gheorghe; declarațiile părții vătămate Bivol Nicolae; declarațiile părții vătămate Bivol Maria; declarațiile părții vătămate Grigoriță Grigore; declarațiile părții vătămate Bivol Victor; declarațiile părții vătămate Levinte Lidia; declarațiile martorului Grigoriță Lidia; declarațiile martorului Levinte Mihai; cât și prin procesele-verbale, documentele cauzei administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în procesul cercetării judecătorești și suplimentar verificate în cadrul ședinței instanței de apel, cum ar fi : plîngerea înaintată de Bivol Nicolai la data de 21.12.2010 către Procuratura raionului Ialoveni; plîngerea înaintată de Bivol Maria către SUP CRP Ialoveni; contractul de împrumut nr. 76 din 28.01.2008, încheiat între AEÎ „Leufin” și Bîrcă Maria (actualmente Bivol Maria); procesul-verbal de confruntare din 18.03.2011 dintre Bivol Maria și Bîrcă Natalia; lista administratorilor AEÎ „Leufin”, conform căreia Rusu Zinovia activează în calitate de director executiv al societății; cererea din 23.09.2010 către IP Ialoveni înaintată de către Levinte Lidia, prin care solicită să fie atrasă la răspundere Bîrcă Natalia, care la 28.05.2008 a împrumutat de la ea și soțul său suma de 20 000 euro și pînă în prezent nu a restituit suma împrumutată; recipisa din 01.12.2008; plîngerea înaintată de către Marandici Gheorghe la data de 23.09.2010 către IP Ialoveni; contractul de împrumut din 18.10.2007, încheiat între Marandici Gheorghe și Bîrcă Natalia; plîngerea înaintată de Grigoriță Grigore la 26.05.2011 către IP Ialoveni; procesul-verbal de ridicare a recipisei din 18.02.2008 în original; recipisa din 18.02.2008; plîngerea înaintată de Bivol Victor la 24.06.2011 către IP Ialoveni; contractul de împrumut din 01.03.2008 încheiat între Bivol Victor și Bîrcă Natalia; contractul de fidejusiune din 01.03.2008.

Astfel, analizînd și apreciînd minuțios probele cercetate de către prima instanță, instanța de apel a constatat că vina cet Bîrcă Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal s-a confirmat pe deplin, pe toate episoadele.

Instanța de apel a considerat că prima instanță eronat a indicat în partea descriptivă a sentinței (f. d. 200, vol. III) că inculpata Bîrcă Natalia prin escrocherie a sustras averea altor persoane în sumă totală de 978827 lei, adică în proporții deosebit de mari, deoarece chiar și în cazul în care a exclus episodul comiterii escrocheriei în privința lui Bivol Nicolae și Bivol Maria, oricum prima instanță urma să stabilească că, prin acțiunile sale intenționate, inculpata Bîrcă Natalia prin escrocherie, a dobîndit ilicit, prin înșelăciune bunuri ale altor persoane, în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 1749627 lei și nu numai în sumă de 978827 lei.

Nerecunoașterea vinei de către inculpată, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare, de eschivare de la răspundere penală și un drept de a nu se autoincrimina garantat

de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și aceasta poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale, deoarece este un drept a-l său, iar vinovăția trebuie să fie dovedită de către acuzatorul de stat prin probe.

Instanța de apel a pus la baza deciziei de condamnare declarațiile părților vătămate, deoarece sunt veridice, consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului penal, care, se coroborează cu probele scrise și materiale ale dosarului, precum și cu declarațiile inculpatei Bîrcă Natalia, și demonstrează în afara oricăror dubii că în acțiunile inculpatei se conține latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de escrocherie, motiv pentru care a respins apelul declarat de Bîrcă Natalia ca fiind nefondat.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond în mod neîntemeiat a exclus din învinuirea adusă cet. Bîrcă Natalia episodul de escrocherie în privința părților vătămate Bivol Maria și Bivol Nicolae.

Instanța de apel a constatat că la 18.10.2007, Bîrcă Natalia, deținând funcția de președinte al Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor „Leufin”, cu sediul în r. Ialoveni, s. Costești, urmărind scopul de a primi un credit în sumă de 20 000 lei de la banca ÎMOMF „Microinvest” SRL, prin înșelăciune și abuz de încredere, i-au dus în eroare pe Bivol Nicolae și Bivol Maria, care la 28.01.2008 au pus semnătura în contractul de împrumut nr.76 la rugămintea lui Bîrcă Natalia, în baza cărui fapt Bîrcă Natalia a primit de la banca IMOMF „Microinvest” SRL, suma de 20 000 lei, prin ce a cauzat părților vătămate o daună materială considerabilă în valoare de 29949 lei, inclusiv dobânda băncii.

În acest sens, instanța de apel a apreciat critic poziția primei instanțe, potrivit căreia a ajuns la concluzia că din declarațiile părților vătămate Bivol Maria și Bivol Nicolae rezultă, că aceștia au solicitat și au obținut un împrumut de la AEÎ „Leufin” în sumă de 20000 lei, ambii au semnat contract de împrumut, Bivol Maria a ridicat suma de 20000 lei pe care ulterior i-a transmis cet. Bîrcă Natalia la rugămintea acesteia și care s-a obligat că ea o să restituie creditul Asociației și nu o să aibă nici o problemă, însă nu și-a onorat aceste obligații, motiv din care aceasta s-a adresat în instanță, aceasta a obținut hotărâre, prin care Bivol Nicolae a fost deposedat de un teren în contul achitării datoriei.

Instanța de apel a considerat că prima instanță neîntemeiat și în lipsa unui suport juridic a respins din lista probelor contractul de împrumut nr. 76 din 28.01.2008, încheiat între AEÎ „Leufin” și Bîrcă Maria (actualmente Bivol Maria), conform căruia AEÎ „Leufin” i-a acordat cet. Bîrcă Maria cu titlu de împrumut suma de 19 000 lei cu destinația consum casnic, garantat prin obiectul gajului: tractor și cotă, în valoare de 20 000 lei, unde fidejutori sunt Bivol Nicolae și Bivol Victor (f.d. 107-108, vol I), ca fiind falsificat, invocând eronat că în rechizitoriu este indicat că inculpatele au falsificat acest act (f.d. 205, vol. 3).

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a încălcat prevederile art. 325 Cod de procedură penală, depășind limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, deoarece conform rechizitoriului (f.d. 180, vol.I) învinuirea adusă inculpatelor constă în faptul că

„prin înșelăciune și abuz de încredere i-au dus în eroare pe Bivol Nicolae și Bivol Maria, care la 28.01.2008, au pus semnătura în contractul de împrumut nr. 76, la rugămintea cet. Bîrcă Natalia, în baza cărui fapt Bîrcă Natalia și Rusu Zinovia au primit de la banca ÎMOMF „Microinvest” SRL, suma de 20 000 lei” și nicidecum nu sunt învinuite inculpatele în falsificarea contractului de împrumut.

Totodată, pe tot parcursul procesului penal în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești nu au apărut careva îndoieli, dubii referitor la legalitatea, existența, întocmirea și semnarea acestui contract, părțile vătămate au recunoscut că le aparține semnătura din contract, că anume acest contract este obiectul în baza căruia au fost primiți banii de Bîrcă Natalia, și că tot acest contract a servit ca temei de urmărire a bunurilor părților vătămate pentru restituirea datoriei față de ÎMOMF „Microinvest” SRL.

Instanța de apel a constatat că s-a demonstrat cu certitudine în afara oricăror dubii că în acțiunile inculpatei Bîrcă Natalia sunt întrunite elementele infracțiunilor încriminate.

Totodată, instanța de apel a reținut că prin rechizitoriu, Rusu Zinovia se învinuiește că la 18.10.2007, deținând funcția de director executiv al Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor „Leufin”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Bîrcă Natalia, deținând funcția de președinte al Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor „Leufin”, cu sediul în r. Ialoveni, s. Costești, urmărind scopul de a primi un credit în sumă de 20 000 lei de la banca ÎMOMF „Microinvest” SRL, prin înșelăciune și abuz de încredere, i-au indus în eroare pe Bivol Nicolae și Bivol Maria, care la 28.01.2008 au pus semnătura în contractul de împrumut nr.76 la rugămintea lui Bîrcă Natalia, în baza cărui fapt Bîrcă Natalia și Rusu Zinovia au primit de la banca IMOMF „Microinvest” SRL, suma de 20 000 lei, prin ce a cauzat părților vătămate o daună materială considerabilă în valoare 29 949 lei, inclusiv dobînda băncii.

Astfel, cet. Rusu Zinovia i s-a incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Analizînd probele cercetate, materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că prima instanță a ajuns la soluția corectă despre necesitatea achitării inculpatei Rusu Zinovia, dat fiind faptul că în acțiunile acesteia nu sunt întrunite elementele infracțiunii de escrocherie.

Instanța de apel a reținut că Rusu Zinovia deținea funcția de director executiv al Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor „Leufin”, iar conform Statutului Asociației „Leufin” (f.d. 81-89, vol. I), directorul executiv al asociației acționează în numele acesteia și reprezintă interesele acesteia, prin urmare, faptul că pe contractul de împrumut s-a aplicat semnătura cet. Rusu Zinovia semnifică doar materializarea obligațiilor de muncă ale inculpatei și nu demonstrează intenția scopul acesteia de cupiditate.

Astfel, instanța de apel a statuat că partea acuzării nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă care ar dovedi vinovăția cet. Rusu Zinovia în comiterea infiacțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, adică dobîndirea ilicită a

bunurilor altei persoane prin înșelăciune, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, motiv pentru care instanța de apel a respins apelul procurorului în această parte, deoarece sentința primei instanțe în această parte este legală, întemeiată și motivată și nu au existat temeieri de casare .

În ședința de judecată nu a fost demonstrat faptul că Bîrcă Natalia și Rusu Zinovia au avut o intenție comună, însăși inculpata Bîrcă Natalia a indicat că Rusu Zinovia nu a avut nici o implicație în episodul părților vătămate Bivol Maria și Bivol Nicolae. Instanța de apel a considerat că nu a fost probată vinovăția cet. Rusu Zinovia în comiterea infracțiunii de escrocherie, nu a fost demonstrată prezența laturii obiective și subiective în acțiunile inculpatei, semnătura acesteia pe contractul de împrumut nr. 76 din 28.01.2008 încheiat între AEÎ „Leufin” și Bîrcă Maria fiind aplicată în virtutea exercitării de către aceasta a atribuțiilor sale de director executiv al asociației, motiv pentru care instanța de apel a menținut soluția de achitare a primei instanțe în privința cet. Rusu Zinovia.

În acest context, instanța de apel a exclus din învinuirea adusă cet. Bîrcă Natalia a calificativului „săvârșită de două persoane”, deoarece infracțiunea de escrocherie a fost comisă doar de către inculpata Bîrcă Natalia.

De asemenea, instanța de apel a indicat că prima instanță în sentința sa în mod eronat a indicat că prin acțiunile sale, Bîrcă Natalia a cauzat un prejudiciu în sumă totală de 978827 lei, deoarece în realitate suma prejudiciului cauzat este de 1779576 (un milion șapte sute șaptezeci și nouă mii cinci sute șaptezeci și șase) lei, care se califică ca proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a menționat că prima instanță la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei Bîrcă Natalia, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78-79 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite - inculpata a comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave conform prevederilor art. 16 Cod penal, că este comisă din motiv de cupiditate, de personalitatea inculpatei, care anterior nu a fost condamnată, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere un copil minor, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu a recuperat prejudiciul material părților vătămate; de circumstanțe atenuante - nu au fost stabilite, de circumstanțe agravante - nu au fost stabilite.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a aplicat o pedeapsă echitabilă inculpatei Bîrcă Natalia, a ajuns la soluția corectă precum că doar o pedeapsă privativă de libertate este în stare să atingă scopul legii penale de restabilire a echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatei, cât și din partea altor persoane. Astfel, dat fiind că inculpata nu are antecedente penale, este la prima sa abatere, instanța de fond a adoptat o soluție justă de aplicare a pedepsei sub formă de 9 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și a exercita o anumită activitate în sistemul financiar-bancar pe un termen de 5(cinci) ani.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către :

5.1. – procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, prin care a indicat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală,

solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în privința inculpatei Rusu Zinovia, într-un alt complet de judecată.

Recurentul în cererea sa de recurs invocă următoarele motive :

- atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetărilor judecătorești s-a stabilit cu certitudine că la 18.10.2007, Rusu Zinovia, care deținând funcția de director executiv al Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor „Leufin”, cu sediul în r. Ialoveni, s.Costești, împreună și prin înțelegere prealabilă cu, Bîrcă Natalia care deținând funcția de președinte al Consiliului Asociației de Economii și împrumut al cetățenilor „Leufin”, urmând scopul de a primi un credit în sumă de 20 000 lei de la banca IMOMF „Microinvest” SRL, prin înșelăciune și abuz de încredere i-au dus în eroare pe cet. Bivol Nicolae și Bivol Maria, care la 28.01.2008, au pus semnătura în contractul de împrumut nr. 76 la rugămintea lui Bîrcă Natalia, în baza cărui fapt Bîrcă Natalia și Rusu Zinovia au primit de la banca IMOMF „Microinvest” SRL, suma de 20 000 lei, prin ce a cauzat părților vătămate o daună materială considerabilă în valoare 29 949 lei, inclusiv dobânda băncii;

- atât instanța de fond, cât și cea de apel, la adoptarea deciziilor de achitare a inculpatei Rusu Zinovia în comiterea infracțiunii încriminate, n-au ținut cont de probele nominalizate dând o apreciere subiectivă declarațiilor părții vătămate și a probelor examinate atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, dând apreciere și bazându-se pe declarațiile exclusive a inculpatei Rusu Zinovia, care au fost contradictorii atât în instanța de judecată, cât și în cadrul urmăririi penale, fapt ce pune la îndoială veridicitatea declarațiilor acesteia și care având statut de inculpată, poate declara orice în apărarea sa, declarațiile acesteia urmează a fi interpretate ca o poziție de apărare pentru evitarea răspunderii și pedepsei penale;

- totodată declarațiile inculpatei Rusu Zinovia sunt combătute de cumulul de probe pertinente și concludente administrate atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării în instanța de judecată;

- atât instanța de fond, cât și cea de apel, neîntemeiat și în lipsa unui suport juridic au respins ca probă anexarea contractului de împrumut din 28.01.2008 în xerocopie, ca fiind falsificat, invocând că în rechizitoriu este indicat că inculpatele au falsificat acest act;

- totodată, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că nici una din inculpate nu au putut explica faptul eliberării acestui credit. Părțile vătămate nu au avut nevoie de primirea creditului, nu au folosit banii eliberați, fapt ce demonstrează că inculpatele i-au înșelat și s-au folosit de cumsecădenia și naivitatea lor. Bîrcă Natalia, fără o înțelegere prealabilă cu Rusu Zinovia, care deținea funcția de director executiv al Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor „Leufin”, nu putea să ridice acest credit;

- vinovăția inculpatelor se probează și prin conținutul procesului-verbal de confruntare dintre partea vătămată Bivol Maria și inculpata Bîrcă Natalia, prin care Bivol Maria o divulgă pe inculpata Bîrcă Natalia, de comiterea acțiunilor ilegale (f.d. 129) și prin conținutul contractului de împrumut nr.76 din 28.01.2008 (f.d.107- 108);

- declarațiile cet. Rusu Zinovia sunt confirmate de însuși contractul de împrumut nr 76 din 28.01.2008 încheiat între Bivol Maria și directorul „Leufin” Rusu Zinovia.

5.2. – avocatul Gladun Viorica în numele inculpatei Bîrcă Natalia prin care a indicat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea integrală a deciziei și sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie dispusă achitarea inculpatei Bîrcă Natalia.

Recurentul în cererea sa de recurs invocă următoarele motive :

- atît la faza urmăririi penale, cît și la judecarea cauzei în cadrul instanțelor de judecată, nu s-a ținut cont de argumentele invocate de către inculpata Bîrcă Natalia, cît și a apărătorilor acesteia, și anume că învinuirea poartă un caracter formal, care nu este bazată pe probe pertinente și concrete, astfel ambele instanțe nu au indicat cu certitudine în baza căror probe concrete s-a constatat vinovăția inculpatei Bîrcă Natalia, în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece nici o probă directă nu a fost anexată la materialele dosarului, care ar dovedi că Bîrcă Natalia cu reavoință a împrumutat sumele de bani menționate, cu scopul de a nu îi rambursa;

- de asemenea nu s-a luat în considerație faptul că la materialele cauzei sînt anexate raporturile procurorului raionului Ialoveni din 26.10.2010, cu propunerea de a nu porni urmărirea penală în privința inculpatei Bîrcă Natalia, pe motiv că faptele sale nu întrunesc elementele infracțiunii, ci calificîndu-le drept litigii civile;

- fiind audiată în instanța de apel, inculpata Bîrcă Natalia nu a recunoscut vina în cele incriminate, și a relatat instanței că a inițiat o afacere cu banii împrumutați de la părțile vătămate;

- potrivit materialelor anexate la dosar, însăși părțile vătămate recunosc faptul că anterior relațiile cu inculpata erau de încredere, ea a mai împrumutat bani de la aceștia, iar sumele împrumutate fiind integral rambursate de către ea, astfel cu bună-știință au împrumutat mijloace bănești, pentru a intra cu aceasta în relații de afaceri;

- referitor la acest fapt, s-a menționat următoarele: în perioada anilor 2006-2009, d-na Bîrcă Natalia desfășura și conducea o afacere - o fabrică de confecție pentru prelucrarea materiilor prime a clienților externi, iar pentru buna funcționare erau necesare sume de bani pentru arenda spațiilor, salariile angajaților, procurarea utilajelor, materiilor prime ș.a. A început activitatea cu 2 mașini de cusut, extinderea a fost lentă, spre 10 mașini, apoi din banii împrumutați de la părțile vătămate a procurat utilaj. Anume din aceste motive, d-na Bîrcă N. a împrumutat sumele de bani din litigiu, sume pe care urma și pe care intenționa să le ramburseze cu dobîndă într-un termen cît mai restrîns, în acest sens avînd mari speranțe că în scurt timp afacerea sa va aduce profit;

- la adoptarea sentinței, instanța de apel eronat a stabilit că în acțiunile inculpatei se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii;

- astfel, potrivit normei pentru care inculpata a fost trasă la răspundere, nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin (5) Cod penal, deoarece acțiunile inculpatei se califică ca raporturi civile, întrucît în toate cazurile inculpata a recunoscut existența datoriilor și a obligațiilor civile față de toți creditorii, astfel în cazul dat lipsește componenta infracțiunii: subiectul și latura subiectivă a infracțiunii, deși era necesar ca în acțiunile inculpatei să persiste elementele de dobîndire a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere;

- la dosar sînt anexate recipise și contracte de împrumut încheiate între părțile vătămate și Bîrcă Natalia, ceea ce dovedește faptul existenței unor relații civile cu părțile vătămate, însă nici una din părți vătămate, nu s-au folosit de procedura prevăzută de lege, și anume înaintarea unei acțiuni civile;

- potrivit art. 6 CEDO, judecarea cauzelor civile sau o acuzare penală, urmează să fie apreciate prin comportamentul părților la proces, însă părțile vătămate au acționat doar în sensul atragerii la răspundere penală a inculpatei pentru faptul că nu-și onorează obligațiunile;

- inculpata Bîrcă Natalia recunoaște totalmente că a împrumutat sumele de bani menționate, însă referitor la intenția de a deposeda pe cineva de bani, cu rea-voință, și de a dobîndi ilicit careva bunuri sau bani ale părților vătămate nu a avut-o niciodată.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorii recursurilor invocă ca temeiuri prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii, sau faptei săvîrșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocînd în acest context următoarele.

6.1. Cu referire la recursul depus de procurorul în Procuratura de nivel Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile.

În recursul ordinar declarat, procurorul invocă argumentul precum că, „atît instanța de fond, cât și cea de apel, la adoptarea deciziilor de achitare a inculpatei Rusu Zinovia în comiterea infracțiunii încriminate, n-au ținut cont de probele nominalizate dînd o apreciere subiectivă declarațiilor părții vătămate și a probelor examinate atît în cadrul

urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, dând apreciere și bazându-se pe declarațiile exclusive a inculpatei Rusu Zinovia, care au fost contradictorii atât în instanța de judecată, cât și în cadrul urmăririi penale, fapt ce pune la îndoială veridicitatea declarațiilor acesteia”, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă, că pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală și cercetate în instanța de fond și de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și anume: declarațiile inculpatei Rusu Zinovia și probele scrise cercetate de prima instanță și verificate suplimentar de către instanța de apel, prin care se confirmă vinovăția doar a inculpatei Bîrcă Natalia, care sunt probe pertinente, concludente, utile și veridice.

Colegiul penal menționează că prima instanță și instanța de apel corect au ajuns la soluția corectă despre necesitatea achitării inculpatei Rusu Zinovia, dat fiind faptul că în acțiunile acesteia nu sunt întrunite elementele infracțiunii de escrocherie. Totodată, din probele dosarului penal este cert constatat faptul, că atât Bivol Nicolae și Bivol Maria au depus plângeri la poliție, prin care au solicitat atragerea la răspundere penală numai a lui Bîrcă Natalia, care prin înșelăciune i-a determinat să semneze contractul de împrumut și care a și primit și folosit banii, confirmate ulterior prin declarațiile părților vătămate Bivol Maria și Bivol Nicolae depuse în instanțele de judecată.

Astfel, Colegiul penal reține că partea acuzării nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă care ar dovedi vinovăția cet. Rusu Zinovia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

De asemenea, Colegiul penal reține că în recursul declarat de procurorul Bolduratu Vasile este criticată aprecierea de către instanțele de judecată a probelor administrate pe caz, însă argumentul invocat nu este prevăzut de lege ca temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesual-penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cu referire la temeiul invocat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, Colegiul penal relevă, că acestea nu se confirmă și că instanța de apel corect și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului inculpatei Bîrcă Natalia, ca nefondat, admiterea apelului procurorului Vasilenko Angela numai în privința cet. Bîrcă Natalia. Prin urmare,

în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia sentinței atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, celor cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, ajungând la concluzia că sentința atacată în privința achitării cet. Rusu Zinovia, urmează a fi menținută fără modificări.

Conținutul probelor și admisibilitatea lor, este analizată în textul hotărârii judecătorești atacate, reflectate în decizia instanței de apel (f.d.107-138, vol. IV), instanța de apel expunându-se în mod argumentat și asupra motivelor relevante invocate în apeluri, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor invocate în recurs și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

6.2. Cu referire la recursul depus de avocatul Gladun Viorica în numele inculpatei Bîrcă Natalia.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatei Bîrcă Natalia privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, să fie întemeiată și legală. Astfel, temeiul invocat de avocatul Gladun Viorica, prevăzut la pct.6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu s-a confirmat în speța dată.

Colegiul penal menționează că temeiul invocat de recurent stipulat la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală – „nu sunt întrunite elementele infracțiunii” nu s-a confirmat în speța dată, este pur declarativ și constituie opinia subiectivă a recurentului, și sub acest aspect instanța de apel corect a motivat în decizia sa (f.d. 107-138, vol. IV), prezența tuturor elementelor infracțiunii incriminate inculpatei Bîrcă Natalia. Aceste motive și concluzii instanța de recurs le însușește, considerându-le corecte.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective

(persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acțiuni și prejudiciu).

Colegiul penal constată că instanța de apel corect a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală și a supus verificării declarațiile inculpatelor Bîrcă Natalia și Rusu Zinovia, a părților vătămate, a martorilor, și probele materiale scrise administrate, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal, în urma la ce a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de instanța de apel referitor la vinovăția inculpatei, expusă în pct. 4.1. a prezentei decizii, considerînd că argumentele apărării cu privire la nevinovăția acesteia nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Prezența în acțiunile inculpatei Bîrcă Natalia atît a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cît și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, au fost demonstrate prin probele descrise în decizia instanței de apel, acumulate la faza urmării penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată a instanței de fond și de apel.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de apel, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpatei Bîrcă Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale escrocheriei, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ceea ce contrazic argumentele aduse de recurent precum că *„potrivit normei pentru care inculpata Bîrcă Natalia a fost trasă la răspundere, nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin (5) Cod penal”*. Prin urmare, se constată că au fost respectate prevederile art.101 Cod de procedură penală.

La fel, în recurs se mai invocă ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești și art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală – „faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”, fără a avea o motivare în recurs privitor la încadrarea corectă a acțiunilor, în norma penală.

Colegiul penal conchide că temeiul dat nu s-a confirmat în cauza dată, deoarece instanțele judecătorești corect au încadrat juridic acțiunile comise de către Bîrcă Natalia, în baza învinuirii înaintate de procuror.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatei Bîrcă Natalia în comiterea infracțiunii ce i se impută.

Cu privire la argumentul invocat în recurs, precum că *„inculpata Bîrcă Natalia recunoaște totalmente că a împrumutat sumele de bani menționate, însă referitor la*

intenția de a deposeda pe cineva de bani, cu rea-voință, și de a dobîndi ilicit careva bunuri sau bani ale părților vătămate nu a avut-o niciodată”, Colegiul penal îl consideră declarativ și îl respinge ca neîntemeiat, deoarece inculpata Bîrcă Natalia timp de 7 ani nu a întreprins nimic pentru a achita măcar parțial din sumele de bani primite de la părțile vătămate. Totodată, afirmațiile ei cu privire la restituirea banilor se infirmă și prin declarațiile părților vătămate, care au relatat că Bîrcă Natalia nu numai că se eschiva să restituie împrumuturile, ci și evita să contacteze, evita orice comunicare cu ei, nerăspunzînd la sunetele de telefon, ceea ce denotă scopul cupidant al inculpatei și lipsa de bună-credință, ce nu este caracteristic pentru relații civile, dar pentru escrocherie.

Referitor la motivul invocat de recurent, precum că „nu s-a luat în considerație faptul că la materialele cauzei sînt anexate raporturile procurorului raionului Ialoveni din 26.10.2010, cu propunerea de a nu porni urmărirea penală în privința inculpatei Bîrcă Natalia, pe motiv că faptele sale nu întrunesc elementele infracțiunii, ci calificîndu-le drept litigii civile”, Colegiul penal îl respinge și îl consideră neîntemeiat, deoarece verificînd materialele cauzei penale se constată că lipsesc careva ordonanțe de încetare a urmăririi penale în privința inculpatei Bîrcă Natalia, care ar putea confirma existența unor hotărîri judecătorești definitive în speța dată.

6.3. Prin urmare, Colegiul penal statuează că temeiurile invocate de recurenți prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile și de către avocatul Gladun Viorica în numele inculpatei Bîrcă Natalia, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-le pe **Bîrcă Natalia Vasile și Rusu Zinovia Ivan**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **07 iulie 2016**.

Președinte

Alerguș Constantin

Judecătorii

Timofti Vladimir

Moraru Petru